

OS STAVBA A ZAMĚSTNAVATELÉ SE DOHADUJÍ O KSVS ZPROSTŘEDKOVATEL: NAVRHUJI ZVÝŠIT MZDOVÉ TARIFY O 1,7 PROCENTA

Platnost stávající kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS) končí v našem odvětví letos 31. března. Proto komise kolektivního vyjednávání připravila zcela nový návrh KSVS, který po připomínkování v základních a místních organizacích předložila Předsednictvu OS Stavba ČR. Návrh byl schválen a připraven k předložení Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR (SPS ČR). Náš partner však již 20. 11. 2012 předložil vlastní návrh KSVS, který se stal podle zákona o kolektivním vyjednávání vstupním materiálem do jednání. V zákonné lhůtě náš svaz odeslal předkladateli připomínky k návrhu. Tím bylo kolektivní vyjednávání o nové KSVS zahájeno. Jak pokračovalo a s jakým výsledkem?

K prvnímu jednání se oba týmy sociálních partnerů sešly 24. ledna, přičemž OS Stavba ČR vznesl k návrhu zaměstnavatelů 34 připomínek. Vyjednávání probíhalo kvůli trvající a prohlubující se krizi ve stavebnictví za velmi obtížných podmínek. Návrh SPS ČR sice zachoval strukturu i obsah stávající smlouvy, ale většinou směřoval pouze k základním nárokům vyplývajícím ze zákoníku práce (ZP), případně navrhol uvést jen odkazy na příslušná ustanovení ZP, a to i v případech, kdy v minulosti KSVS tyto nároky řešila. Návrh SPS ČR usiloval převést vše, co bylo v minulosti KSVS sjednáno nad rámec ZP, na úroveň vyjednávání v podnikových kolektivních smlouvách, tedy nic nad rámec ZP nesjednávat. Tento princip jsme odmítli, protože by šlo pouze o jakousi vzorovou smlouvu.

Hledání kompromisu

Po vyjasnění si základní filozofie obou stran k obsahu KSVS, se o návrzích jednotlivých bodů smlouvy detailně diskutovalo a hledalo kompromisní řešení. V průběhu tří kol jednání (další 13. 2. a 27. 2.) se nám podařilo uplatnit 27 návrhů, ve

kterých nám bylo zcela vyhověno. Částečně pak bylo vyhověno v dalších čtyřech. Například zvýšené příplatky za přesčas v den pracovního volna, které SPS ČR navrhol proti původnímu ustanovení zrušit. Zvýšení se podařilo zachovat, ale ve srovnání s dosavadní úrovní došlo ke snížení o 15 procent. Nepodařilo se nám uspět s prodloužením dovolené o jeden týden, zavedením

náhrady mzdy i za první tři dny nemoci, nedohodli jsme se na definici růstu nominální mzdy a růstu minimálních mzdových tarifů.

Právě růst minimálních mzdových tarifů zůstal jediným rozporovaným bodem, u něhož jsme nedospěli ke kompromisu. Podnikatelé trvali na tzv. nulovém růstu – zachovat kvůli situaci v našem odvětví současné tarify i pro rok 2013. Náš návrh vycházel ze součtu inflace roku 2012 a predikce inflace ČNB pro rok 2013. Navrhovali jsme lineární růst tarifů o 5 %. Oba vyjednávací týmy se 27. února shodly, že zbývající sporný bod – růst tarifů - bude předložen k jednání nejvyšším představitelům: prezidentu SPS ČR Václavu Matyášovi a předsedovi OS Stavba ČR Stanislavu Antonivovi.

(Pokračování na str. 3.)

SVOLÁN V. SNĚM OS STAVBA ČR

Předsednictvo OS Stavba ČR svolává na 15. května V. Sněm OS Stavba. Uskuteční se v Hotelu „Olšanka“ v Praze, začíná v 10 hod., a do programu jednání je navrženo patnáct bodů. Například:

- Kontrola usnesení IV. Sněmu OS Stavba ČR
- Zpráva o činnosti Předsednictva odborového svazu
- Zhodnocení kolektivního vyjednávání na odvětvové úrovni
- Informace o výrobě a mzdovém vývoji ve stavebnictví
- Zhodnocení stavu a vývoje BOZP za rok 2012
- Zpráva revizní komise
- Diskuse, návrh usnesení a závěr

ODBORÁŘI JEDNALI S PREZIDENTEM MILOŠEM ZEMANEM

Pozvání představitelů ČMKOS a odborových svazů sdružených v konfederaci k jednání s prezidentem České republiky Milošem Zemanem bylo očekáváno s velkým zájmem a nadějami. Byly splněny?

Hovořili jsme o tom se Stanislavem ANTONIVEM, předsedou Odborového svazu Stavba ČR.

● Jaké jsou priority nového pana prezidenta?

Miloš Zeman se jednoznačně vyjádřil, že vedle svých ústavních pravomocí považuje za svou hlavní prioritu snahu o snížení nezaměstnanosti v ČR. Dosáhnout toho chce prosazováním investic do dopravní infrastruktury, posílením technického vysokého školství a důrazem na z kvalitnější učňovského školství, dále se soustředí na revitalizaci průmyslu formou podpory exportu, bude také usilovat o přilákání investic do České republiky pomocí ekonomické diplomacie. Zároveň chce prosazovat dostavbu Temelína s velkým podílem našich firem.

● O čem jste na Pražském hradě hovořil, a jak byly vaše argumenty přijaty?

Pana prezidenta jsem seznámil s kritickou situací v odvětví stavebnictví, přičemž jsem zdůraznil, že

největší vliv na to má nedostatečná podpora investic ze strany vlády, neutěšená situace na státním fondu

Představitelé odborů se na závěr jednání s prezidentem Milošem Zemanem vyfotografovali.

dopravní infrastruktury a fondu bydlení. Na schůzku jsem nepřišel s prázdnou – předložil jsem mu vyspecifikované a zdůvodněné náměty na jeho připravované schůzky s ministrem dopravy Zbyňkem Stanjurou, ministrem průmyslu a obchodu Martinem Kubou a ministrem pro místní rozvoj Kamilem Jankovským. Pan prezident za náměty a připomínky poděkoval a slíbil, že je při jednání s představiteli uvedených rezortů využije.

● Jak se díváte na prezidentův návrh zvýšit minimální mzdu o 500 korun?

Uvedenou částku považuji za kompromisní návrh, který se nachází někde mezi představami ministerstva práce a sociálních věcí a požadavkem odborů. Když na jeho návrh přistoupí zaměstnavatelé, tak si myslím, že by to měla akceptovat i vláda. Ale podle vyjádření premiéra Petra Nečase a ministra financí Miroslava Kalouska k tomu však žádnou chuť nemají. Tedy nic nového, vše by mělo „jet“ dál postaru.

(Pokračování na str. 2.)

PODNIKATELÉ A ODBORÁŘI SE NA KONFERENCI O MINIMÁLNÍCH MZDOVÝCH TARIFECH SHODLI: NEČASOVA VLÁDA DUSÍ NEJEN STAVEBNICTVÍ

V rámci projektu „Posilování bipartitního dialogu v odvětvích“ se 14. února 2013 konala v pražském hotelu Olšanka konference zabývající se minimálními mzdovými tarify a zařazováním zaměstnanců v odvětví stavebnictví. Konferenci připravila Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR prostřednictvím Bipartitní platformy Stavebnictví I., jejímiž sociálními partnery jsou Odborový svaz Stavba ČR a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Tato akce byla financována z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost“ a státního rozpočtu ČR.

V úvodu **Miloslav Mašek**, generální ředitel Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS) v ČR, na konkrétních ukazatelích dokumentoval současnou krizi v odvětví. Podotkl, že krize ve stavebnictví předčila veškerá pesimistická očekávání SPS v ČR, původně uvedená ve „Strategii Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR pro krizové období 2009 – 2012“. Konstatoval, že si SPS v ČR váží společného postupu s OS Stavba ČR ve vztahu k příslušným vládním i parlamentním orgánům při prosazování společného zájmu – získávání zakázek pro zaměstnavatele, a tím práce pro zaměstnance. „Současná vláda však svým faktickým nezájmem nic pozitivního nevytváří a krizi v odvětví tak prohlubuje“, zdůraznil.

Milan Vomela, místopředseda Odborového svazu Stavba ČR, hovořil k tématu „Minimální mzdové tarify zařazování zaměstnanců v odvětví stavebnictví“ z pohledu OS Stavba ČR. Připomněl, že téma je aktuální i z pohledu probíhajícího kolektivního vyjednávání o nové kolektivní smlouvě vyššího stupně na období od 1. 4. 2013, neboť minimální mzdové tarify jsou jednou z jeho nejdůležitějších částí. Dále charakterizoval stanovisko odborů k tomuto tématu: „Minimální mzdové tarify by se měly automaticky navyšovat minimálně o inflaci, předmětem kolektivního vyjednávání by pak mělo být něco navíc“.

Vedoucí oddělení kolektivního vyjednávání legislativní sekce Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV) **Pavel Kněbl** připomněl, že v závěru roku 2011 předložilo MPSV návrh na změnu nařízení vlády č. 567/2006 Sb., ve dvou variantách - zvýšení minimální mzdy o 400 Kč nebo 500 Kč, tedy na částku 8400 či

Odboráři a zaměstnavatelé na konferenci k posilování bipartitního dialogu.

8500 korun měsíčně. Vláda však návrh neschválila. Řekl, že k 1. lednu letošního roku došlo ke změně nařízení vlády, jehož podstatou bylo zrušení všech dalších sazeb minimální mzdy u vymezených okruhů zaměstnanců. V současnosti probíhá legislativní příprava nového návrhu zvýšení minimální mzdy.

Další blok konference zahájila **Jana Chobotská**, členka realizačního týmu, která podrobně představila projekt v rámci bipartitní platformy Stavebnictví I.

Lubomír Dlouhý z OS Stavba ČR konstatoval, že problematika minimálních mzdových tarifů patří k nejožehavějším bodům kolektivního vyjednávání kolektivní smlouvy vyššího stupně i při vyjednávání na podnikové úrovni, a to kvůli zcela odlišným přístupům obou sociálních partnerů, které vyplývají z podstaty věci, což zaznělo na workshopech. Uvedl, že „sociální partneři jsou ve shodě o příčinách současné krize ve stavebnictví, protože vláda nemá koncepční hospodářskou politiku, a navrhovaná takzvaná prorůstová opatření jsou pouhou proklamací, neboť nejsou zajištěna finančními prostředky“. Dále zdůraznil, že vláda nebere na vědomí multipli-

kační efekt odvětví stavebnictví jako jeden z prvků možného obnovení růstu celé české ekonomiky.

Na to navázal **Pavel Novák** ze SPS, který se zabýval některými právními aspekty minimálních mzdových tarifů, včetně dopadů jejich zvyšování na další tarifní stupně a celkové mzdové náklady na pracovní sílu. Uvedl, že pro odvětví stavebnictví jsou v kolektivní smlouvě vyššího stupně sjednány tyto tarify výrazně vyšší než podle nařízení vlády. Zdůraznil také, že každé navýšení automaticky znamená i zvýšení odvodů do povinných pojistných systémů, a tak je třeba celou problematiku posuzovat i v těchto širších souvislostech.

V závěru člen realizačního týmu OS Stavba **Pavel Zítka** hovořil o minimálních mzdových tarifech a zařazování zaměstnanců v odvětví ve vazbě na minimální mzdu v ČR a v Evropě. Zároveň seznámil s poznatky, které tým získal v rámci zahraničních služebních cest.

Na téma, které bylo předmětem konference, byla zpracována studie a manuál, které jsou k dispozici v elektronické podobě na webových stránkách obou sociálních partnerů.

Text a foto Josef Vach

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ODBORÁŘI JEDNALI S PREZIDENTEM MILOŠEM ZEMANEM

(Dokončení ze str. 1.)

• Vyplynuly z první schůzky s prezidentem republiky nějaké závěry?

Prezident Miloš Zeman nás seznámil s tím, že do

svého poradního „supertýmu“ jmenuje Jaroslava Zavadila, předsedu ČMKOS. V tomto poradním sboru budou dále ekonomové Jiří Rusnok a František Čuba, prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Hanák a hradní kancléř Vratislav Mynář. Scházet se budou každý měsíc. Dále jsme se s panem prezidentem Zemanem dohodli na pravidelných schůzkách s Radou ČMKOS, zároveň potvrdil, že se zúčastní jednání tripartity.

• Očekával jste, že prezident Miloš Zeman přijme tak vstřícně vaše návrhy na řešení krize?

Očekával, protože s ním mám jen dobré zkušenosti. Když jsem s ním jako s předsedou vlády jednal v roce 1999 o špatné situaci ve stavebnictví, tak nám významně pomohl se vznikem fondu dopravní infrastruktury a fondem bydlení. On před problémy neutíká, ale chce je řešit!

Jan HÁBÍK

OTAZNÍKY KOLEM PŘESČASOVÉ PRÁCE

Právní úprava práce přesčas přináší po novelizaci zákoníku práce od loňského 1. ledna, i přes zachování své podstaty, problémy, které jsou patrné z otázek zaměstnanců, nebo vyplývají z textu některých podnikových kolektivních smluv. Proto považují za nutné zastavit se u některých základních ustanovení, a tím předcházet nedorozuměním, k nimž stále dochází.

Definici práce přesčas najdeme v § 78 odst. 1 písm. i) zákoníku práce (ZP). Z ní jednoznačně vyplývá:

- Práce přesčas je práce konaná zaměstnancem na příkaz zaměstnavatele nebo s jeho souhlasem nad stanovenou týdenní pracovní dobu vyplývající z předem stanoveného rozvržení pracovní doby a konané mimo rámec rozvrhu pracovních směn.

- U zaměstnanců s kratší pracovní dobou je práce přesčas práce přesahující stanovenou týdenní pracovní dobu, přičemž těmto zaměstnancům není možné práci přesčas nařídit.

- Prací přesčas není, napracovává-li zaměstnanec práci konanou nad stanovenou týdenní pracovní dobu pracovní volno, které mu zaměstnavatel poskytl na jeho žádost.

Základní pravidla

Další právní úpravu obsahuje § 93 ZP, kde se mimo jiné stanoví, že práci přesčas je možné konat jen výjimečně, přičemž platí:

- nařízená práce přesčas nesmí činit více než 8 hodin v jednotlivých týdnech a 150 hodin v kalendářním roce,

- nad rozsah 150 hodin může zaměstnavatel požadovat práci přesčas pouze na základě dohody se zaměstnancem,

- rozsah práce přesčas tak nesmí v kalendářním roce překročit celkem 416 hodin.

V praxi se lze setkat se situací, kdy zaměstnavatel v rozvrhu týdenní pracovní doby již automaticky předem (např. již v ročním plánovaném rozvrhu) počítá se začleněním práce přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce do rozvrhu směn. Je přitom veden snahou maximálně ušetřit mzdové náklady na pracovní sílu, obvykle na základě předchozího snižování stavu zaměstnanců.

Tento postup je v rozporu se samotnou podstatou práce přesčas podle její definice, ale i v rozporu s pojmem směna podle § 78 odst. 1 písm. c) ZP. Směnou rozumí zákoník práce část týdenní pracovní doby bez práce přesčas, kterou je zaměstnanec povinen na základě předem stanoveného rozvrhu pracovních směn odpracovat. Z toho jasně vyplývá, že **nelze předem zahrnout rozsah nařízené práce přesčas do harmonogramu směn. Lze ji nařídit jen z vážných provozních důvodů.**

Podle § 93 odst. 4 ZP celkový rozsah práce přesčas nesmí činit v průměru více než 8 hodin týdně v období, které může činit nejvýše 26 týdnů po sobě jdoucích. Jen kolektivní smlouva může vymezit toto období nejvýše na 52 týdnů po sobě jdoucích.

(Dokončení ze str. 1)

Zprostředkovatel ano, rozhodce ne

Z iniciativy našeho předsedy se jejich jednání uskutečnilo již 4. března. Ani po posouzení všech aspektů však nebylo nalezeno kompromisní stanovisko. Václav Matyáš a Stanislav Antoniv se shodli na řešení sporu zprostředkovatelem. Oba představitelé sociálních partnerů se shodli na osobě zprostředkovatele, a tak písemná dohoda o zprostředkovateli, spolu s návrhem a odůvodněnými stanovisky, byla předána vybranému zprostředkovateli Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Jeho písemné stanovisko s návrhem řešení bude mít doporučující charakter. Pokud by nebyl akceptován návrh zprostředkovatele k řešení sporu, je dalším zákonným krokem postoupit

Předem si vyjasněte situaci

Z uvedeného vyplývá, že zaměstnanec může fakticky konat práci přesčas na základě výslovného pokynu (ústního nebo písemného) zaměstnavatele, nebo i bez takového pokynu, jestliže např. zaměstnanec za účelem splnění pracovního úkolu s vědomím zaměstnavatele pracuje nad rozsah směny, a zaměstnavatel to bere na vědomí, aniž výslovně práci přesčas nařídil. Od takového případu je nutné odlišovat situaci, kdy zaměstnanec o své vůli pracuje po skončení směny, aniž k tomu má důvod, ne-

Měli byste vědět:

- Práce přesčas nesmí v týdnu činit více než 8 hodin a 150 hodin v kalendářním roce, přičemž nad tento rozsah může zaměstnavatel požadovat práci přesčas jen po dohodě se zaměstnancem - rozsah práce přesčas tak nesmí v kalendářním roce překročit 416 hodin.

- Za dobu práce přesčas přísluší zaměstnanci podle § 114 ZP dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku, pokud se nedohodne se zaměstnavatelem na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce přesčas místo příplatku.

- Do celkového rozsahu práce přesčas ve stanoveném či sjednaném vyrovnávacím období (26 nebo 52 týdnů po sobě jdoucích), se nezapočítává práce přesčas, za kterou si zaměstnanec místo příplatku čerpal náhradní volno.

- Předem nelze zahrnout rozsah nařízené práce přesčas do harmonogramu směn, ale lze ji nařídit jen z vážných provozních důvodů.

oznámí to předem zaměstnavateli, a automaticky se domnívá, že jde o práci přesčas. V takovém případě o práci přesčas samozřejmě nejde.

Je proto nutné přesně rozlišovat, kdy jde o práci přesčas - nejen kvůli nárokům zaměstnance, ale i v návaznosti na předpisy v oblasti BOZP s ohledem na případné pracovní úrazy. **Proto doporučuji, aby si zaměstnanec vždy předem vyjasnil, zda jde o nařízenou práci přesčas, nebo práci konanou na žádost zaměstnavatele a se souhlasem zaměstnance, nebo práci s vědomím zaměstnavatele při plnění neodkladných pracovních úkolů.**

Při uplatnění práce přesčas je nutné mít na zřeteli zákonný požadavek nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směnami podle § 90 odst. 1 ZP a nepřetržitého odpočinku v týdnu podle § 92 ZP. V rámci limitu 8 hodin týdně je zaměstnanec povinen případ-

nou práci přesčas na pokyn zaměstnavatele odpracovat. Odmítnutí splnění takového pokynu, pokud by zaměstnanec nebránila nějaká překážka u práci, by bylo porušením povinnosti zaměstnance. Pokud by naopak zaměstnavatel neměl vážné provozní důvody, o porušení povinností by nešlo, protože zaměstnavatel neměl právo naříditi práci přesčas.

Pro úplnost uvádím, že do celkového rozsahu práce přesčas ve stanoveném či sjednaném vyrovnávacím období (26 nebo 52 týdnů po sobě jdoucích), se nezapočítává práce přesčas, za kterou si zaměstnanec místo příplatku čerpal náhradní volno.

Odlíšný režim posuzování práce přesčas při kontu pracovní doby spočívá zejména v tom, že za práci přesčas se považuje až práce nad limit stanovené pracovní doby po skončení vyrovnávacího období po uzavření účtu pracovní doby zaměstnance vedeného podle § 87 ZP.

Je na místě připomenout nové ustanovení § 86 odst. 4 ZP, podle něhož „jen bude-li to sjednáno v kolektivní smlouvě, může být práce přesčas odpracovaná v kontu pracovní doby ve vyrovnávacím období sjednaném v kolektivní smlouvě, které nepřesáhne nejvýše 52 týdnů po sobě jdoucích, v rozsahu nejvýše 120 hodin, započtena do pracovní doby jen v bezprostředně následujícím vyrovnávacím období“.

Příplatek, nebo volno?

Za dobu práce přesčas přísluší zaměstnanci podle § 114 ZP dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku, pokud se nedohodne se zaměstnavatelem na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce přesčas místo příplatku. Prioritně tak přísluší příplatek, a je pouze na zaměstnanci, zda si vybere náhradní volno místo příplatku. Není proto v souladu se ZP, když zaměstnavatel „nařídí“ výběr náhradního volna místo poskytnutí příplatku.

Podle odst. 3 tohoto ustanovení příplatek ani náhradní volno nepřislouží, je-li mzda sjednána s přihlédnutím k případné práci přesčas, je-li současně sjednán rozsah práce přesčas, k níž bylo při sjednání mzdy přihlédnuto. Rozsah činí u zaměstnanců nejvýše 150 hodin práce přesčas v kalendářním roce, u vedoucích zaměstnanců lze mzdu takto sjednat v mezích celkového rozsahu práce přesčas. **Z toho vyplývá, že nelze jednostranně stanovit mzdu ze strany zaměstnavatele, ani sjednat v kolektivní smlouvě, výběr vždy jde o individuální dohodu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, která nesmí být nijak vynuocována. Musí být sjednána konkrétní výše mzdy s uvedením počtu hodin případné práce přesčas, k níž je přihlédnuto při sjednání mzdy.**

Není proto pravdivé tvrzení, že na základě dané právní úpravy mohou vlastně zaměstnanci pracovat až 150 hodin v kalendářním roce bez nároku na odměnu za práci, a vedoucí zaměstnanci automaticky 416 hodin. **JUDr. Lubomír DLOUHÝ**

spor rozhodci MPSV, jehož závěr by pak byl pro obě strany závazný.

Kolektivním vyjednáváním se 19. března také zabývalo jednání Předsednictva OS Stavba ČR s exekutivou SPS ČR. Partneri jsou spokojeni

KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ

s oboustranně seriózním a vstřícným přístupem obou stran při jednání o KSVS. S ohledem na kritickou situaci ve stavebnictví a nevyjasněný a komplikovaný vývoj dospěli ke společnému závěru: budou se řídit doporučením zprostředkovatele! Vyloučili tak potřebu využít práci rozhodce.

Zprostředkovatel vydal 28. března tento návrh

věcného řešení sporu: „Po seznámení se s materiály a návrhy, které smluvní strany předložily, a podle informací z jednání se smluvními stranami, navrhuji řešit vzniklý spor takto: Pro následující období navrhuji sazby mzdových tarifů uvedené v článku 33 písm. a) současné platné kolektivní smlouvy zvýšit pro následující období o 1,7 %.“

Předsednictvo OS Stavba ČR projednalo návrh zprostředkovatele, a souhlasí s ním. Zaměstnavatelé projednají tento návrh 16. dubna na zasedání exekutivy SPS. Když orgán doporučení schválí, bude neprodleně podepsána KSVS od dubna 2013 do 31. 3. 2016. Aktuální informace o dalším vývoji na webu OS Stavba ČR. **Petr JANOŮŠEK**

BOZP: VLONI BEZ ZÁVAŽNÉHO PRACOVNÍHO ÚRAZU

Všichni funkcionáři výborů základních a místních organizací, kteří mají na starost oblast BOZP, a vůbec všichni členové odborových organizací si zaslouží poděkování: v průběhu roku 2012 nedošlo k žádnému smrtelnému úrazu, a dokonce ani k žádnému závažnému pracovnímu úrazu. To se v minulosti dosud nikdy nestalo!

Svazoví inspektoři BOZP loni pokračovali v poradenské a metodické činnosti při návštěvách a kontrolách zaměstnavatelských organizací:

- uskutečněno bylo 71 kontrol BOZP,
- inspektoři se také podíleli na 46 dalších akcích – například na generální prověrce ČBÚ, účastnili se prošek OBÚ, konzultovali problematiku při kolektivním vyjednávání, pomáhali zaměstnancům při problémech s odškodněním úrazů, apod.

Závady a jejich odstraňování

Při kontrolách bylo zjištěno 215 závad, z toho v úrazové prevenci 166 závad. Poznamenejme: závady většinou vyplývaly z běžného provozu, jen výjimečně bezprostředně ohrožovaly bezpečnost a život zaměstnanců. Časté závady jsou ve vybavení strojů a strojních zařízeních ochrannými kryty či jinými bezpečnostními prvky, závady jsou i na dopravních prostředcích a u elektrických zařízení, závady na pracovištích - možnost pádu z výšky a do hloubky.

Poměrně často (22 případů) byly zjištěny nedostatky v hygienické prevenci - u sanitárních a hygienických zařízení nepořádek, chybějící či neúplně vybavení lékárníček, neúčinné větrání, výskyt plísní, atd., čtyřikrát se vyskytly nedostatky ve zdravotní způsobilosti.

U 146 případů byla k odstranění nedostatku stanovena opatření a dohodnuty termíny, v 59 případech byly nedostatky odstraněny již v průběhu kontroly. Na pozvání zástupců firem se v souladu s § 108 zákoníku práce inspektoři SIBP zúčastnili ročních prošek BOZP ve spo-

I ve složitých podmínkách výstavby se loni nezapomínalo na BOZP.

lečnostech EUROVIA Kamenolomy a.s., lom Bezděčín, a Rockwool a.s., závod Bohumín.

Celková úroveň BOZP v námi kontrolovaných stavebních, těžebních i ostatních organizacích se podstatným způsobem nezměnila. Inadále najdeme organizace, kde je dodržování předpisů BOZP na nižší úrovni, naopak jsou organizace, a to i tzv. menší, kde je situace v oblasti BOZP velmi dobrá, takže při kontrolách zjišťujeme jen malý počet drobnějších nedostatků.

Obecně lze konstatovat, že v zaměstnavatelských organizacích podléhajících dozoru Státní báňské správy je situace v péči o BOZP výrazně lepší než v zaměstnavatelských organizacích podléhajících dozoru Státního úřadu inspekce práce.

Zlatý Permon do Mokré

Dobře se vyvíjí spolupráce se Státní báňskou

správou, svazoví inspektoři BOZP se podíleli na 14 společných proškách provedených Českým báňským úřadem a Obvodními báňskými úřady. Při hodnocení dohod o spolupráci s Českým báňským úřadem a se Státním úřadem inspekce práce; mohli všichni zainteresovaní konstatovat, že spolupůsobení v oblasti ochrany práce a zdraví zaměstnanců přináší dobré výsledky. (O vyhodnocení podrobněji na našem webu.)

Ve spolupráci s ČBÚ a OS PHGN byla vyhodnocena soutěž v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci v hornických a obdobných činnostech „ZLATÝ PERMON“. V kategoriích týkajících se činností spadajících pod náš odborový svaz získala v roce 2011 nejvyšší ocenění společnost Českomoravský cement a. s., nástupnická společnost, Mokrá, v kategorii III. - povrchových lomů a těžby písku a štěrpkopísku (nad 51 zaměstnanců).

Vojtěch ELIÁŠ

EVROPSKÁ RADA ZAMĚSTNANCŮ NABÍZÍ PODNĚTNÉ PROGRAMY

V únoru se podle plánu práce odborového svazu sešli na semináři zástupci zaměstnanců v Evropských radách zaměstnanců (ERZ). Po aktuálních informacích o činnosti OS Stavba ČR a činnosti ČMKOS, se rozvinula diskuse o odborové práci, možnostech k získávání informací a okolnostech brzdících rozvoj další spolupráce.

S velkým zájmem a pochopením byla přijata informace o tom, že jedna odborová organizace přenechala dobrovolně místo v Evropské radě zaměstnanců zástupci zaměstnavatele, nečlenovi odborů. Se stejnou odezvou se setkala i výzva k pokračování úzké spolupráce zástupců odborových svazů v Evropských radách zaměstnanců.

Hana Málková, pracovnice ČMKOS, podrobně hovořila o úsilí Evropské unie o dodržování Charty lidských práv, která nyní tvoří součást Lisabonské smlouvy, a postojů české vlády k tomuto dokumentu. Dále se zmínila o přípravě nového rozpočtového rámce EU – zejména v souvislosti s možností využití projektů. Potřebné informace je možné najít na webových stránkách ČMKOS v sekci evropské a meziná-

rodní vztahy. Připomněla také možnost využití školení a seminářů evropského odborového institutu (ETUI), další z možností je jarní seminář EFBWW pořádaný v litevském Vilniusu.

Členové ERZ informovali podrobně o svých zkušenostech z jednání v Evropské radě zaměstnanců, slyšet byly příspěvky svědčící o prospěšnosti ERZ pro řádné zastupování zaměstnanců. Pozitivním se jeví zvyšující se zastoupení členů ERZ z ČR v řídicích výborech jednotlivých evropských rad. Z vystoupení vyplynulo, že není problém s poskytováním informací ani s hrazením nákladů na účast při zasedání ERZ, ale částečně přetrvávají problémy s překladem, v některých případech se negativně projevuje i jazyková bariéra.

Účastníci semináře obdrželi veškeré dokumenty, o nichž se hovořilo, v elektronické podobě. Shodli se na tom, že podobná setkání jsou podnětná a potřebná.

Pavel ZÍTOKO,
koordinátor ERZ

PŘEDSEDNICTVO OS STAVBA ČR

Lednové zasedání Předsednictva OS Stavba se kromě jiného zabývalo přípravou regionálních konferencí OS. Pro regiony Praha a střední Čechy, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Plzeň a České Budějovice se uskutečnilo 10. června v hotelu „Bezděz“ Staré Splavy, pro regiony Olomouc a Ostrava 27. května v Hotelu „Rusava“. Schválena byla změna zásad hospodaření svazu tak, aby došlo k úsporám. Vyhodnoceno bylo plnění plánu výchovy a vzdělávání funkcionářů a zaměstnanců OS za rok 2012, a zároveň byl přijat plán vzdělávání na letošní rok (viz str. 6). Hlavní pozornost předsednictva se soustředila na přípravu kolektivního vyjednávání a rozpracování závěrů přijatých na IV. Sněmu OS Stavba.

Březnové zasedání Předsednictva OS Stavba se soustředilo na aktuální odborové otázky a průběh kolektivního vyjednávání (viz str. 1) na odvětvové úrovni. Předsednictvo schválilo další postup při vyjednávání o KSVS. Hlavním bodem jednání byla příprava zdárného průběhu V. Sněmu OS Stavba ČR, který se uskuteční 15. května 2013 v hotelu „Olšanka“ v Praze (viz str. 1). Velkou pozornost věnovalo předsednictvo zhodnocení stavu a vývoje BOZP ve stavebnictví za rok 2012 – podrobněji v článku na této straně Stavebníka. Předsednictvo se také zabývalo průběžným plněním dohody o spolupráci OS Stavba a IOZ za rok 2012 a závěry ze společného zasedání vedení IOZ, OS Stavba ČR, OS Dostavba ČR a OSTOK ČR.

(ha)

PROBLÉMY S BYDLENÍM? PORADTE SE VČAS VYZÝVÁ MILAN TARABA, PŘEDSEDA SDRUŽENÍ NÁJEMNÍKŮ ČR

Hodnocením dohody o vzájemné spolupráci mezi Odborovým svazem Stavba ČR a Sdružením nájemníků ČR (SON) za loňský rok, a jejím pokračováním v roce 2013, se zabývalo Předsednictvo OS Stavba.

O změnách souvisejících s problematikou bydlení a o výhodách plynoucích z této spolupráce pro členy OS Stavba jsme hovořili s Milanem Tarabou, předsedou SON.

Milan Taraba,
předseda SON

● **S jakým výsledkem skončila deregulace nájemného, kterou lze v nejednom případě přesněji nazvat zvyšováním nájemného?**

Naše sdružení od počátku s touto plošnou formou zvyšování nájemného nesouhlasilo. Jednoznačně šlo o jednostranné zvyšování nájemného z bytů, které nájemce nemohl vůbec ovlivnit. Zákon č. 107/2006 Sb., umožňoval pronajímatelům zvyšovat nájemné každoročně až do výše, kterou doplňující předpis k zákonu stanovoval. Proti původním předpokladům z důvodové zprávy došlo k situaci, kdy růst nájemného byl až dvojnásobný.

● **Kolik lidí se kvůli vyšší nájemného obrátilo na soud, a s jakým výsledkem?**

Soudních sporů bylo relativně velmi málo. Podle našich zkušeností byli nájemci úspěšní v případech, když měli k dispozici znalecký posudek. Možnost soudního stanovení nájemného podle polohy, kvality, vybavení, obslužnosti a stáří bytu upravuje až novela občanského zákoníku. Nájemné či jeho změna se stanoví dohodou mezi pronajímatelem a nájemcem bytu, teprve když se obě strany nedohodnou, lze o stanovení nájemného požádat soud.

● **V čem spočívá razantní změna práv-**

ního řádu v oblasti bydlení, na co se mají lidé zejména připravit?

Novela občanského zákoníku je rozumným řešením. Pronajímatel konečně nemůže měnit nájemné jednostranně, vždy potřebuje písemný souhlas nájemce nebo rozhodnutí soudu. Při nedohodě má nájemce podle nové právní úpravy možnost požádat pronajímatele nebo soud o snížení nájemného.

● **Co se vlastně odehrává v nájemním bydlení, a o co se hraje?**

Nová metodika sjednávání nájemného ukázala, že nájemné rostlo ve většině případů jednostranným zvyšováním rychleji, ale na druhou stranu je v řadě případů nově sjednané nájemné nižší než dosavadní.

● **Ve svých vystoupeních otevřeně ho-**

POMOC NAJDETE:

Duhová linka: 900 109 801

za 10 Kč/min.

e-mail: son@cmkos.cz

voříte o tom, že v problematice bydlení bývá často zkruslována pravda. V čem zejména?

Především je třeba zdůraznit, že nájemné nelze stanovit plošně nějakým dekretem nebo výměrem. Jednak je nájemné vázáno na konkrétní byt, tedy jeho polohu, vybavení, obslužnost, stáří, stav a velikost, ale zároveň je třeba si uvědomit, že náklady na bydlení musí být zaplatitelné ve vztahu k příjmům většiny obyvatel. A to v nejednom případě bývá kvůli ekonomické situaci pro řadu rodin nedosažitelné.

● **Na co se zejména mají připravit nájemníci, až začne od roku 2014 platit nový občanský zákoník?**

Není třeba se ho nijak obávat, neboť nový občanský zákoník postavení nájemců bytů zlepšuje.

● **Co říkáte rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku ve věci stížnosti majitelů domů k regulaci nájemného z bytů v ČR?**

Takové rozhodnutí jsem očekávali. Od samého počátku Sdružení nájemníků ČR vyjadřovalo názor, že stížnosti majitelů nemají příliš velkou naději na úspěch. Právě naopak si myslíme, že Zákon o jednostranném zvyšování nájemného výrazně zasáhl do práv nájemců bytů.

● **Jakým způsobem?**

Je to jasné - neumožnil jim vyjádřit se k výši nájemného podle polohy, vybavení, velikosti a stavu bytů, případně domů, ve kterém užívá nájemní byt.

● **Kde najdou lidé nejrychleji radu a případně pomoc?**

Sdružení nájemníků ČR ve svých poradnách, které jsou ve všech krajských městech, ale také prostřednictvím písemné i elektronické korespondence, a telefonicky na takzvané duhové lince, poskytuje v oblasti bydlení, které často souvisí se sociální situací, rady všem uživatelům bytů. Pro členy spolupracujících odborových svazů, mezi něž patří tradičně OS Stavba ČR, je poradenství bezplatné! Proto by odboráři při jakémkoliv nedorozumění či nejasnosti neměli zbytečně otálet a spojit se s námi. Doporučujeme členům OS, aby si návštěvu poradny nebo jinou formu konzultace sjednali předem telefonicky na č. 234 463 343 nebo GSM: 604 341 562. Podrobnější informace lze najít na našich webových stránkách www.son.cz.

Jan HÁBÍK

PROGRAM ODBORY PLUS

Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS) přišla vloni v červnu s benefičním programem Odbory Plus – nabídkou pomoci lidem v největší finanční tísní. Jde o balíček tří produktů, s jejichž pomocí si může každý zadlužený odborář snížit finanční zátěž.

Hlavním cílem programu Odbory Plus je pomoci členům základních organizací odborových svazů sdružených v rámci ČMKOS efektivně snížit jejich finanční zátěž. Protože se stále více lidí dostává vlivem dlouhotrvající krize a nepromyšlených a škodících kroků koaliční vlády Petra Nečase do finanční tísně, tak zároveň připomínáme, že členstvím v tomto benefičním programu odboráři získávají také slevy na jízdném, pohonných hmotách, poplatcích za finanční produkty, výhodnější volání, jednorázový bonus 500 Kč a řadu dalších výhod.

V čem je podstata jednotlivých produktů připravených pro odboráře, kteří se dostali do finanční tísně:

● První službou, kterou program Odbory Plus zajišťuje, je konsolidace spotřebních úvěrů a snížení jejich úrokové sazby.

● Druhá služba spočívá v refinancování největších půjček. Získáte nižší úrokovou sazbu a nižší splátku s tím, že se vám neprodoují doba splatnosti ani nezvýší dlužná částka.

● Třetí služba s názvem „Oddluž se“ byla vytvořena pro odboráře, kterým již hrozí kvůli nesplácení závazků exekuce. Jde o zcela bezpečnou a oficiální cestu, jak se zbavit 70% dluhů vyhlášením osobního bankrotu. Služba spočívá

KDE NÁS NAJDETE:

- na infolince programu Odbory Plus 774 775 959
- registrace: na stránce www.odbornyplus.cz, na telefonu 774 775 959

v tom, že pro vás vytvoříme insolvenční návrh spolu s návrhem na oddlužení tak, aby ho soud pro nedostatky nezamítl. Následně zajistíme dozor nad průběhem celého oddlužení. Po dobu oddlužení budete pod ochranou před exekutory a věřiteli.

Pokud se nyní stanete členy programu Odbory Plus, bude pro vás finanční konsolidace ještě výhodnější - k refinancování půjček dostanete navíc bonus 1000 Kč a službu „Oddluž se“ budete mít až o 2500 Kč levnější. Dále je možné počítat s tím, že s rozšiřující se členskou základnou programu budou přibývat nové benefity.

(red)

KDO VLONI ZÍSKAL „ZLATÉHO PERMONA“

Na Českém báňském úřadu byla 15. března 2013 vyhodnocena tradiční soutěž bezpečnosti práce „Zlatý Permon“ za výsledky v roce 2012. Pořadí na prvních třech místech v kategoriích III. a V., které se týkají zaměstnavatelských firem v OS Stavba, je za loňský rok následující:

III. kategorie – hornická činnost prováděná povrchovým způsobem – lom, těžba písku nebo štěrkopísku (firma s alespoň 51 zaměstnanci):

1. Českomoravský štěrk, a.s.
2. Českomoravský cement, a.s. nástupnická společnost
3. WIENERBERGER cihlářský průmysl, a.s.

V. kategorie – hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem (firma s nejvýše 50 zaměstnanci):

1. Vápenka Vitoul, s.r.o.
2. Lafarge Cement, a.s.
3. Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Divize Těžba, sekce Kamenolom

Ceny budou předány přímo v úspěšných organizacích během dubna a května. Kromě vedení Českého báňského úřadu a místně příslušného Obvodního báňského úřadu se akce zúčastní také zástupci OS Stavba ČR a OS PHGN.

Zdeněk ŠVEHLA

SPOLEČNÁ JEDNÁNÍ SE SLOVÁKY NÁS OBOHACUJÍ

Hodnocení, že bilaterální spolupráce, výměna zkušeností a informací mezi Odborovým svazem Stavba ČR a Integrovaným odborovým svazem (IOZ) byla dobrá a úspěšná, je nutné od setkání v Bratislavě (7. – 8. 3.) povýšit o další stupeň. Tentokrát se do diskuse zapojili, a se svými poznatky nás seznámili, i představitelé dalších partnerských svazů z České republiky – OS Dosia a OS TOK. O to bylo jednání přínosnější a zajímavější.

Předseda IOZ **Dušan Barčík** při hodnocení společensko-politické situace na Slovensku z pohledu odborů uvedl, že po loňských předčasných parlamentních volbách je s jednobarevnou levicovou vládou spolupráce mnohem složitější, než si mnozí představovali. Při hledání řešení a dohod mezi zástupci vlády a představiteli sociálních partnerů se osvědčuje Rada solidarity a rozvoje. I její zásluhou byla zvýšena na Slovensku pro letošní rok minimální mzda na 337,70 euro. Problémem však je vysoká nezaměstnanost, která dosahuje 15 procent.

Předseda OS Dosia **Jan Rejský** se netajil tím, že ho překvapuje situace za vládnutí strany Smer na Slovensku. Dále hovořil o až zhoubném působení současné pravicové koaliční vlády v ČR a jejím podílu na klesající životní úrovni občanů. Zmínil se také o působení odborového svazu, který není členem ČMKOS, a je pro své základní organizace „servisní organizací“. Má uzavřené mandátní smlouvy s advokátními kancelářemi pro zabezpečení právního servisu členům a základním organizacím svazu.

O oprávněných důvodech, proč vloni odešli od-

V Bratislavě se sešli na jednání zástupci českých a slovenských odborářů.

boráři z jednání tripartity, hovořil **Milan Vomela**, místopředseda OS Stavba ČR, který dále na příkladech ukázal katastrofální situaci ve stavebnictví, kterou se odbory snaží mírnit společně se Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Zmínil obrovský zásah nového občanského zákoníku do všech oblastí, až nabude účinnost od 1. ledna 2014. Dále hovořil o pokračujícím sociálním dialogu v projektu BiDi a úloze časopisu Stavebník, který je nyní vydáván v elektronické podobě, a členové svazu v něm najdou odpovědi na zásadní otázky nastolované před zaměstnance – odboráře. Například o průběhu a výsledcích v kolektivním vyjednávání.

V prosinci loňského roku zvolený předseda OS TOK **Zdeněk Heller** informoval o tom, že svaz má 142 základních organizací, a podrobně se zastavil u výhod, které plynou z členství pro odboráře.

S velkým zájmem si vyslechl informaci **Marty Brodzianské**, místopředsedkyně IOZ, která uvedla, že na Slovensku nemají uzavřenou KSVS pro textilní průmysl, protože jim chybí příslušný zaměstnavatelský svaz. O jeho založení proto budou usilovat.

Kromě předávání tolik potřebných informací a hodnocení plnění dohody o spolupráci, se představitelé OS v ČR a SR dohodli na dalších společných akcích v letošním roce. Mimo jiné

si letos zkušenosti vymění mladí odboráři a v příštím roce svazoví inspektoři bezpečnosti práce z OS Stavba ČR a IOZ. O těchto a dalších akcích vás budeme informovat. **Milan VOMELA**

Z JEDNÁNÍ ČMKOS

Na 44. zasedání Rady Českomoravské federace odborových svazů (ČMKOS), které se uskutečnilo 18. února 2013 v Praze, bylo na programu sedm bodů. Za nejdůležitější považujeme tyto projednávané body a okruhy:

- dále rozpracovat závěry konference „Co chtějí odbory pro Českou republiku“,
- informaci o změnách v důchodovém systému a o činnosti pracovní skupiny Rady ČMKOS pro důchodovou reformu,
- zaměření činnosti RROS s důrazem na hledání a uplatňování námětů a programů ke zmírnění nezaměstnanosti v regionu a rozšíření spolupráce se státními orgány a orgány samosprávy,
- potřebu další ekonomické a sociální integrace EU: ČMKOS jí vyjadřuje svou podporu v souladu s požadavky EOK na udržení evropského sociálního modelu.

Na 45. zasedání Rady ČMKOS, které se konalo 18. března 2013 v Praze, bylo na programu jedenáct bodů. Za nejdůležitější považujeme tyto projednávané body a okruhy:

- obsahová a organizační příprava 7. Sněmu ČMKOS, který se uskuteční 21. května v Praze v Domě odborových svazů na Žižkově,
- informace o úrazovém pojištění zaměstnanců, zejména odložení přípravy zákona o povinném smluvním pojištění zaměstnavatele za škodu způsobenou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání,
- vyúčtování finančních prostředků ze státního rozpočtu na činnost BOZP v loňském roce: odborovým svazům byla poskytnuta záloha na činnost v oblasti BOZP v částce 9 952 153,00 Kč, doplatek zbývající částky za rok 2012 odborové svazy obdržely na začátku března ve výši 11 458 145,71 Kč, když loni nedočetly odborové svazy finanční prostředky státního rozpočtu ve výši 1 081 752,59 Kč - tato částka byla přerozdělena mezi odborové svazy na krytí nákladů, které vynaložily na kontrolní činnost nad rámec schválené dotace na rok 2012. **(ha)**

ŠKOLENÍ FUNKCIONÁŘŮ ZO/MO OS STAVBA ČR

Region	Termín
Praha, střední Čechy, České Budějovice, Plzeň, Hradec Králové, Ústí nad Labem	10. 6. - 12. 6. 2013 hotel Bezděz
Brno, Olomouc, Ostrava	27. 5. - 29. 5. 2013 hotel Rusava

PŘEBOR STAVEBNÍCH ŠKOL V SÁLOVÉ KOPANÉ

V Mostě se ve dnech 23. - 24. ledna 2013 konal přebor ČR škol se stavebními obory v sálové kopané. Pořadatelem byla Střední škola technická, Dělnická 21, Most. Na konání přeboru se podíleli OS Stavba ČR a Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví. Přeboru se zúčastnilo šest družstev, která si pochvalovala, že organizátoři se zhostili svého úkolu na výbornou. **(jv)**

Výsledky přeboru ČR:

1. SŠT Teplice
2. SŠT Praha-Zelený pruh
3. SŠT Most
4. ISŠ Litoměřice
5. ISŠS Ústí nad L.
6. SŠS aŘ Stochov

Nejllepší brankář: Jan Šrámek (Praha)

1. hvězda turnaje: Jaroslav Benda (Teplice)

2. hvězda turnaje: Lucie Landová (Stochov)

Nejllepší družstva a jednotlivci přeboru stavebních škol v sálové kopané byli oceněni.